

*Основна школа „Хајдук Вељко“, Зајечар
Добривоја Радосављевића Бобија бб, 19000 Зајечар
Телефон/факс школе: Секретар: 019/440116
Директор: 019/425551
Матични број школе: 07334028;
ПИБ: 101329794;*

e-mail: hajdukveljkozajecar@gmail.com

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Област:

Подршка ученицима и Етос

Стандарди:

**4.2. У школи се подстиче лични, професионални и
социјални развој ученика**

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља

Јун 2021.

Извештај о самовредновању друго полугође школске 2020/21.године

Област:
Подршка ученицима и Етос
Стандарди:

4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.

Стручни тим за самовредновање рада школе је на састанку у септембру изабрао ове области и стандарде као области које ће бити самовреднована у другом полутођу школске 2020/21.године.

Чланови тима за самовредновање рада школе:

1. Сузана Кожељ, професор енглеског језика, координатор рада тима
2. Јелена Цекић, стручни сарадник, психолог
3. Слађана Јовановић, професор разредне наставе
4. Наташа Лекић Миленовић, професор француског језика
5. Ксенија Миливојевић, представник родитеља
6. Јефрем Блинцов, представник ученика
7. Драган Стојановић, представник локалне заједнице

Планирано је да истраживањем буде обухваћено стотинак ученика и више од 80% наставника.

За потребе истраживања сачињен је упитник за ученике виших разреда, упитник за родитеље и упитник за наставнике. Упитник је попунило 270 ученика виших разреда, 42 наставника предметне наставе и 52 родитеља..

У поступку самовредновања проверавана је усклађеност са законском регулативом и испуњеност стандарда квалитета прописаних **Правилником о стандардима квалитета рада установе** („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 14/18) за наведене области. .

Оствареност стандарда оцењује се на основу броја присутних индикатора за одређени стандард:

- 1** = неостварен стандард (присутно мање од 3 индикатора)
- 2** = делимично остварен стандард (присутно 3 индикатора)
- 3** = добро остварен стандард (присутно 4 индикатора)
- 4** = у потпуности остварен стандард (присутни сви индикатори)

4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика

	Стандарди и индикатори квалитета за наведену област	Докази о остварености индикатора	+/-
4.2.1.	У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација...).	Извештаји о реализацији кативности у оквиру пројекта „Образовање за права детета“ Извештаји стручних сарадника; Радионице и др.	+
4.2.2.	На основу праћења укључености ученика у ваннаставне активности и интересовања ученика, школа утврђује понуду ваннаставних активности.	Годишњи план рада, http://www.hajdukveljkozajecar.edu.rs/ Анкете и извештаји о анкетирању	+
4.2.3.	У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој.	Годишњи план рада, http://www.hajdukveljkozajecar.edu.rs/	+
4.2.4.	Кроз наставни рад и ваннаставне активности подстиче се професионални развој ученика, односно каријерно вођење и саветовање.	Годишњи план рада, http://www.hajdukveljkozajecar.edu.rs/ План Тима за професионалну оријентацију; Извештај Тима за професионалну оријентацију; Реализација радионица о професионалној оријентацији за ученике седмог и осмог разреда	+/-

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.

	Стандарди и индикатори квалитета за наведену област	Докази о остварености индикатора
5.3.1.	У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.	Огласна табла, нивои насиља.
5.3.2.	У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.	Записници са састанака тима за заштиту ученика од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације, мере, Сајт школе, Годишњи план рада школе.
5.3.3.	Школа организује активности за запослене у	Предавања; Радионице;

	школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.	Пројекат „Не окрећи главу“ ; Филм о проблему вршњачког насиља „Многоугао“ https://drive.google.com/file/d/1ZBM3S59qq122T2jHuYw-lpCBJuRD-PpR/view
5.3.4.	Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).	Појачан васпитни рад Васпитно-дисциплинске мере; Друштвено користан рад.

Приказ резултата истраживања

Табела 1. Резултати анкете за испитивање присутности различитих видова насиља

Узорак чини 270 ученика виших разреда.		Није ми се десило	Десило ми се једном или два пута	Десило ми се више пута	Дешава ми се скоро свакодневно
1	Десило ми се у школи да су ме други ученици називали погрдним именима, исмевали ме или вређали	67%	22%	11%	
2	Десило ми се у школи да су причали лажи о мени и наговарали друге да се не друже са мном.	67%	21%	12%	
3	Десило ми се у школи да су ме тукли, шутирали, гурали, гађали или на неки други начин физички повредили	86%	11%	3%	
4	Десило ми се у школи да су ми претили и застрашивали ме	91%	6%	3%	
5	Десило ми се у школи да су ме додиривали на начин који ми није био пријатан	93%	6%	1%	
6	Десило ми се да су ме ученици школе узнемиравали путем друштвених мрежа	86%	11%	3%	

Последње питање је требало да испита став ученика виших разреда према улози ученичког парламента:

Табела 2. Резултати анкете за испитивање слагања ученика са улогом ученичког парламента у стварању безбедног окружења у школи

1-Уопште се не слажем 2-Углавном се не слажем 3-Слажем се 4-Потпуно се слажем	1	2	3	4
Сматрам да ученички парламент може да помогне да се ученици осећају безбедније док су у школи	1%	9%	66%	23%

Присутност различитих видова насиља

Ставке у упитнику су груписане тако да одговарају подели видова насиља на физичко, вербално, социјално, сексуално и дигитално. Вербално насиље описано је у ставки 1, социјално у ставки 2, физичко у ставкама 3 и 4, сексуално у ставки 5 и дигитално у ставки 6.

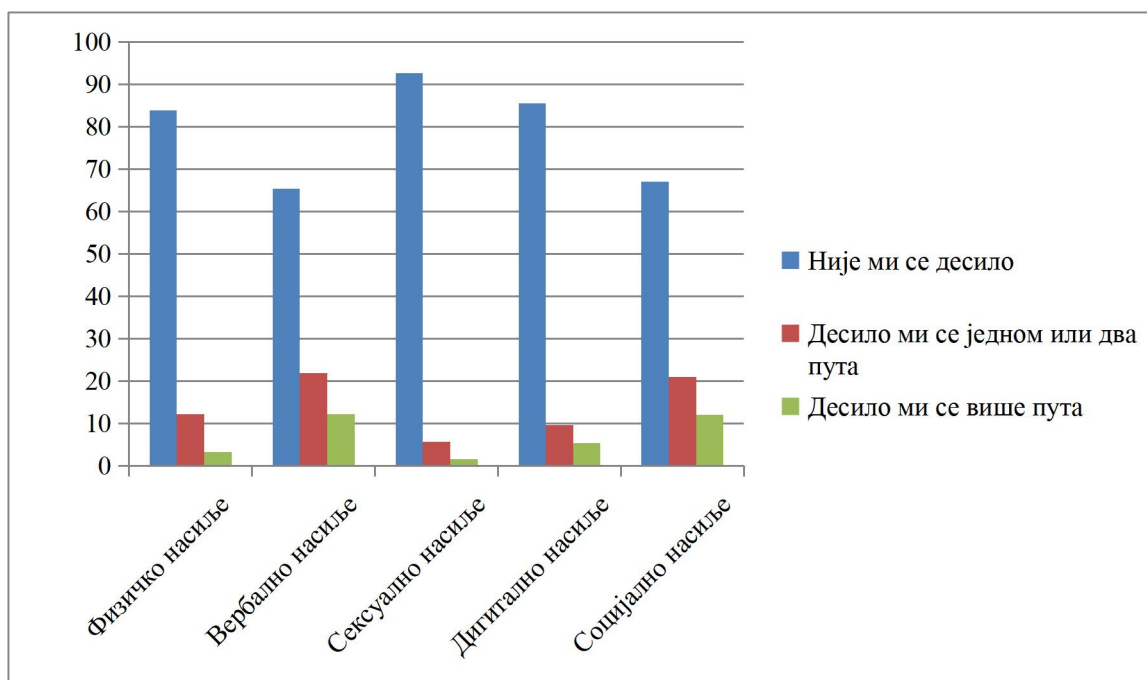
Након тога добијени су подаци приказани у Табели 3.

На узорку од 270 ученика виших разреда добијена је оваква слика:

Табела 3.

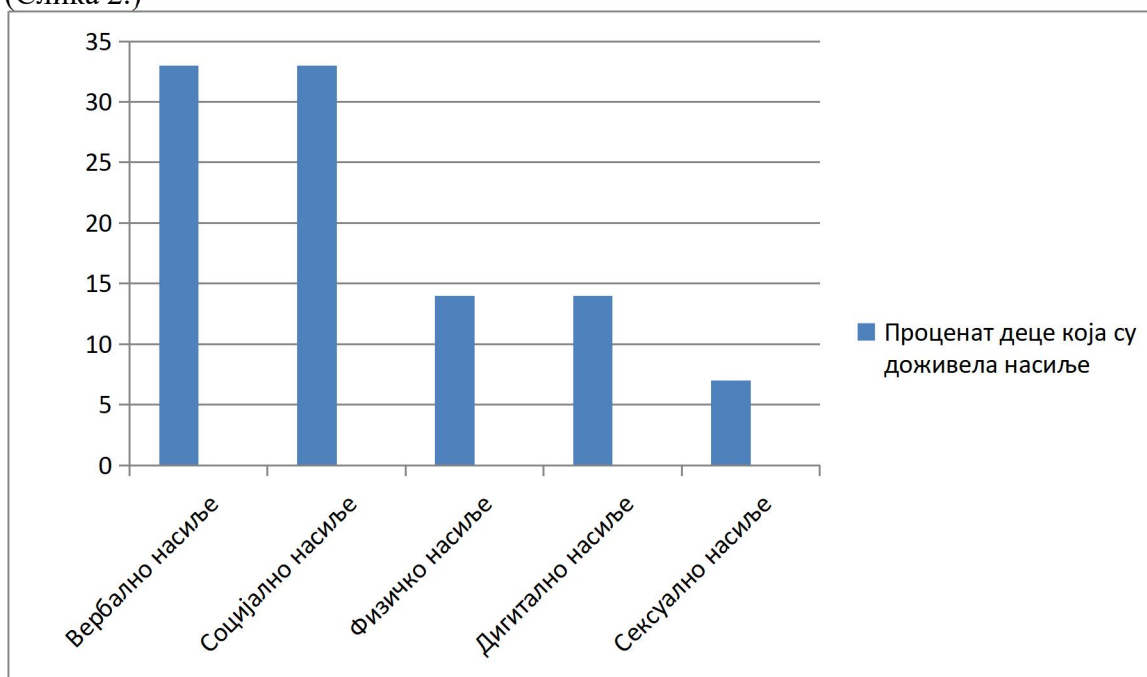
Облик насиља	1 Није ми се десило	2 Десило ми се једном или два пута	3 Десило ми се више пута	4 Дешава ми се свакодневно
Физичко насиље	84%	12%	4%	/
Вербално насиље	66%	22%	12%	/
Сексуално насиље	93%	6%	1%	/
Дигитално насиље	86%	11%	3%	/

На узорку од 270 ученика виших разреда добијена је оваква слика:

Слика 1. Графички приказ податка из Табеле 3.

Уколико се саберу проценти у колонама: десило ми се једном или два пута, десило ми се више пута и дешава ми се свакодневно добија се проценат деце која су одговорила да су доживела одређени вид насиља. Графички приказ добијених података је на наредној слици (Слика 2.)

Слика 2. Графички приказ процента деце која су доживела одређени вид насиља (сабрани проценти одговора за десило ми се једном или два пута и десило ми се више пута).

Табела 4. Резултати анкете за испитивање степена слагања ученика седмог и осмог разреда са активностима школе у превенцији вршњачког насиља и улози парламента у том процесу:

Узорак чини 156 ученика.	Уопште се не слажем	Углавном се не слажем	Слажем се	Потпуно се слажем
Ученички парламент функционише кроз редовне састанке и на основу унапред договорених правила.			79%	21%
Сваки ученик/ца има подједнако право да бира своје представнике/це у парламенту.			62%	38%
Сва одељења у школи имају своја правила понашања	4%	20%	50%	26%
Ученички парламент учествује у доношењу правила понашања у школи	6%	9%	70%	15%
Сви ученици и сви запослени треба да умеју да препознају насиље			35%	65%
Сви ученици и сви запослени умеју да препознају насиље	5%	10%	65%	20%
Ученички парламент помаже ученицима да препознају насиље и реагују на појаву насиља и непоштовања дејчјих права		33%	72%	22%
Ученички парламент учествује у изради Плана заштите ученика од насиља и дискриминације		1%	73%	26%
Ученички парламент има свог представника у Тиму за заштиту ученика од насиља	2%	2%	79%	17%
Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа проблем насиља у школи	1%	2%	66%	31%
Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа појединачни проблем насиља и тако планира подршка учесницима насилног догађаја	2%	3%	72%	23%
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика	1%	4%	76%	19%
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика и наставника.	1%	5%	74%	20%
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када ученици сматрају да неки наставник није објективан у оцењивању знања ученика.	2%	11%	58%	29%
Ученички парламент помаже неприхваћеним ученицима да учествују у животу школе организовањем додатних активности у којима би такви ученици желели да учествују.	1%	2%	72%	25%
Више спортских такмичења и турнира	6%	7%	41%	46%
Више квизова и такмичења у знању	6%	13%	46%	35%
Више представа, литерарних и ликовних конкурса	8%	14%	41%	37%
Више хуманитарних активности	2%	2%	41%	55%
Ученички парламент утиче на то да понуда ваннаставних активности буде разноврснија	2%	3%	68%	27%

Ученички парламент има иницијативу у организовању спортских такмичења	5%	12%	65%	18%
Ученички парламент има иницијативу у организацији културних активности у школи	1%	11%	65%	23%
Ученички парламент има иницијативу у организацији хуманитарних активности у школи	1%	3%	70%	26%
Када су ученици укључени у неке од ових активности задовољнији су својим положајем у школи		1%	58%	41%
Ради бољег функционисања ученички парламент формира своје органе/радне групе које ће се бавити различитим темама		2%	74%	24%
Већа укљученост у школске наставне и ваннаставне активности доприноси смањењу броја конфликтних ситуација и насиља у школи	3%	6%	53%	38%

Табела 5. Резултати анкете за испитивање степена слагања наставника са активностима школе у превенцији вршњачког насиља и улози парламента у том процесу:

Узорак чине 42 наставника који предају у вишим разредима.		уопште се не слажем	углавном се не слажем	слажем се	потпуно се слажем
Сваки ученик/ца има подједнако право да бира своје представнике/це у парламенту.			2%	25%	72,2%
Сва одељења у школи имају своја правила понашања	2%	2%	60%	36%	
Ученички парламент учествује у доношењу правила понашања у школи		5%	53%	42%	
Сви ученици и сви запослени треба да умеју да препознају насиље			19%	81%	
Сви ученици и сви запослени умеју да препознају насиље		8%	50%	42%	
Ученички парламент помаже ученицима да препознају насиље и реагују на појаву насиља и непоштовања дечјих права		2%	50%	48%	
Ученички парламент учествује у изради Плана заштите ученика од насиља и дискриминације		3%	58%	39%	
Ученички парламент има свог представника у Тиму за заштиту ученика од насиља			42%	58%	
Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа проблем насиља у школи	2%	3%	42%	53%	
Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа појединачни проблем насиља и тако планира подршка учесницима насилног догађаја	2%	2%	48%	48%	
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика	5%	14%	56%	25%	
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика и наставника.	4%	16%	60%	20%	

Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када ученици сматрају да неки наставник није објективан у оцењивању знања ученика.	11%	11%	56%	22%
Ученички парламент може да помогне неприхваћеним ученицима да учествују у животу школе организовањем додатних активности у којима би такви ученици желели да учествују.	2%	3%	53%	42%
Када су ученици укључени у неке од ових активности задовољнији су својим положајем у школи.	2%	3%	50%	45%
Активности ученичког парламента могу мотивисати родитеље да буду укљученији у рад школе.	2%	14%	47%	37%
Активности ученичког парламента могу мотивисати локалну управу да буде укљученија у рад школе.	2%	17%	56%	25%
Већа укљученост у школске наставне и ваннаставне активности доприноси смањењу број конфликтних ситуација и насиља у школи.	2%	17%	25%	56%

Табела 6. Резултати анкете за испитивање степена слагања родитеља ученика седмог и осмог разреда са активностима школе у превенцији вршњачког насиља и улози парламента у том процесу:

Узорак чине 52 родитеља/старатеља		уопште се не слажем	углавном се не слажем	слажем се	потпуно се слажем
Сваки ученик/ца има подједнако право да бира своје представнике/це у парламенту.				75%	25%
Сва одељења у школи имају своја правила понашања	12,5%	12,5%	67%	8,3%	
Ученички парламент учествује у доношењу правила понашања у школи	4,2%	29%	50%	16,7%	
Сви ученици и сви запослени треба да умеју да препознају насиље			33%	67%	
Сви ученици и сви запослени умеју да препознају насиље	4,2%	41%	46%	8%	
Ученички парламент помаже ученицима да препознају насиље и реагују на појаву насиља и непоштовања дечјих права		12,5%	75%	12,5%	
Ученички парламент учествује у изради Плана заштите ученика од насиља и дискриминације			92%	8%	
Ученички парламент има свог представника у Тиму за заштиту ученика од насиља			84%	16%	
Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа проблем насиља у школи		8%	75%	17%	
Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа појединачни проблем насиља и тако планира подршка учесницима насилног догађаја		8,5%	79%	12,5%	

Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика		8,5%	89%	8,5%
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика и наставника.		8,5%	83%	8,5%
Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када ученици сматрају да неки наставник није објективан у оцењивању знања ученика.		21%	67%	12%
Ученички парламент може да помогне неприхваћеним ученицима да учествују у животу школе организовањем додатних активности у којима би такви ученици желели да учествују.		4%	71%	25%
Када су ученици укључени у неке од ових активности задовољнији су својим положајем у школи.		4%	71%	25%
Активности ученичког парламента могу мотивисати родитеље да буду укљученији у рад школе.	4%	4%	80%	12%
Активности ученичког парламента могу мотивисати локалну управу да буде укљученија у рад школе.	4%	12,5%	71%	12,5%
Већа укљученост у школске наставне и ваннаставне активности доприноси смањењу број конфликтних ситуација и насиља у школи.		8%	59%	33%

Анализа, интерпретација и дискусија резултата

1) Колика је заступљеност вршњачког насиља у школи?

2) Који су најчешћи облици вршњачког насиља у школи?

Сваки трећи ученик (33%) одговорио је да је у школи доживео вербално насиље, од тога 22% једном или два пута, а 11% је одговорило да им се вербално насиље дешавало више пута. Могуће је да на већу учесталост вербалног/емоционалног насиља утиче то што се теже препознаје у односу на физичко насиље јер је доживљено као социјално прихватљивије од физичког насиља. Исту заступљеност има и социјално насиље, 33 % испитаника одговорило је да је искусило овакав вид насиља (од тога 21% једном или два пута, а 12% је одговорило да им се социјално насиље дешавало више пута.. Оваакв резултат анкете јасно упућује на то да треба изградити акционе планове за превенцију вербалног и социјалног насиља који би се базирали на томе да ученици увиде да и насиље које није физичко може бити једнако угрожавајуће и да може имати трајне последице по психичко здравље актера. 89% испитаних ученика сматра да ученички парламент може да помогне да се ученици осећају безбедније док су у школи. Овакав одговор указује на то да ученици виших разреда сматрају улогу парламента у заштити ученика од насиља важном и даје смернице за даљи рад парламента и школе у области превенције насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације у школи.

3) Како ученици виде улогу парламента у превенцији вршњачког насиља?

Резултати анкете за испитивање степена слагања ученика седмог и осмог разреда са активностима школе у превенцији вршњачког насиља и улози парламента у том процесу показују висок степен слагања са већином ставки. На то је могла утицати склоност испитаника да дају социјално пожељне одговоре. Занимљив податак је са чиме се ученици нису сложили. Највиши степен неслагања је са ставкама:

- Сви ученици и сви запослени умеју да препознају насиље 24%
- Ученички парламент помаже ученицима да препознају насиље и реагују на појаву насиља и непоштовања дејих права 33%

Са друге старне висок је степен слагања ученика са ставкама:

- Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа проблем насиља у школи
- Представник ученичког парламента је важан члан тима јер помаже да се боље сагледа појединачни проблем насиља и тако планира подршка учесницима насилног догађаја
- Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика
- Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика и наставника.
- Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када ученици сматрају да неки наставник није објективан у оцењивању знања ученика.
- Ученички парламент помаже неприхваћеним ученицима да учествују у животу школе организовањем додатних активности у којима би такви ученици желели да учествују.

Овај податак указује на мотивисаност ученика да учествују у сагледавању проблема насиља у школи и решавању проблема насталих услед конфликта на релацији ученик-ученик и ученик наставник.

Одговори ученика ученика указују и на то да ученички парламент има иницијативу у организацији ваннаставних активности, као и да сматрају да већа партиципација ученика у ваннаставним активностима води томе да се у школи боље осећају, а самим тим и смањењу броја конфликтних ситуација.

4) Како наставници виде улогу парламента у превенцији вршњачког насиља?

Резултати анкете за испитивање степена слагања наставника који предају у вишим разредима са активностима школе у превенцији вршњачког насиља и улози парламента у том процесу показују висок степен слагања са већином ставки. Ни наставници нису имуни на тенденцију давња пожељних одговора. Како је у питању паралелна форма упитника занимљиво је тумачити код којих ставки постоји највиши степен неслагања између ученика и наставника. У овом истраживању то су ставке:

- Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када постоји конфликт између ученика и наставника.
- Ученички парламент је добар посредник у ситуацији када ученици сматрају да неки наставник није објективан у оцењивању знања ученика.

Занимљиво је да су то ставке које се односе на могуће конфликтне ситуације између наставника и ученика. Неки наставници сматрају да ученички парламент не треба да се бави решавањем ових проблема. Вероватно јер их не сматрају довољно компетентним да посредују у решавању ових конфликта.

Наставници у већем проценту сматрају да ученици и запослени умеју да препознају насиље у односу на испитане ученике.

5) Како родитељи виде улогу парламента у превенцији вршњачког насиља?

Резултати анкете за испитивање степена слагања родитеља ученика седмог и осмог разреда са активностима школе у превенцији вршњачког насиља и улози парламента у том процесу показују висок степен слагања са већином ставки. Највећа ралика је код одговора на ставку: „Сви ученици и сви запослени умеју да препознају насиље“ где чак 45 % испитаних родитеља није сагласно са тим. Код осталих ставки је висок степен слагања. Овакав податак нам говори да родитељ треба више укључити у активности школе у превенцији насиља.

Резултати истраживања биће једна од основа планирања превентивних активности школе и већег укључивања ученичког парламента у процес стварања безбедне, пријатне школске климе. Податак да су најзаступљенији видови насиља вербално и социјално насиље указује на то да превентивне активности треба да буду усмерене на спречавање ове врсте насиља што би водило мањој изложености ученика насиљу и побољшању климе у школи. Други налази истраживања указују на то да наставници и родитељи треба да буду укљученији у активности парламента како би стекли више међусобног поверења.

ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика

(добро остварен стандард-3)

ЕТОС

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.

(добро остварен стандард-3)

ПЛАН ПОБОЉШАЊА ОБЛАСТИ КВАЛИТЕТА

Циљеви: Позитивна промену климе у школи, смањење изложености ученика насиљу. Школа, стимулативна и безбедна средина за интелектуални, социјални и емоционални развој ученика Специфични циљеви:				
Активности	Носиоци активности	Одговорно лице за спровођење активности	Време реализације	Мерљиви индикатори за постизање циљева
Направити у школи кутак „ненасиља“ у коме била постављена кутија поверења и панел са лепим порукама и лепим речима попут: толеранција, другарство, права, одговорности, поверење...уз објашњење сваког	Педагог, психолог, Милан Стаменковић, наставник српског језика	Психолог Јелена Цекић	Септембар-октобар 2021.	Кутак ненасиља

наведеног појма;				
Топ листа “најлепших” поступака, речи...Недељно на нивоу одељења и месечно на нивоу школе;	Педагог, психолог, Милан Стаменковић, натсавник српског језика	Психолог Јелена Цекић	Септембар 2021-јун 2022.	Топ листа “најлепших” поступака, речи
Организовање спортских, културних и хуманитарних активности у сарадњи са родитељима и локалном управом;	Директорка школе, Координатор за сарадњу са Црвеним Крстом, одељењске старешине	Директорка школе, Сузана Крстић	Септембар 2021-јун 2022.	Фотографије, извештаји
Страна „ненасиља“ на сајту и фејсбук страници школе;	Педагог, психолог, помоћник директора, наставник одговоран за ажурирање школског сајта	Помоћница директорке, Татјана Стојановић Љубисављевић	Септембар 2021-јун 2022.	Сајт школе